

POKROK PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
 a místní vydání
 v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tynndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:
 Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být slušné, psané bez smyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Jest spolková ústava pro službu lidu, nebo se jí má užívat na lid co svěřací kazajky?

Není více pochyby o odvaze generála Gomez. Prohlásil, že jest ochoten přijmouti presidentství v Mexiku.

Lid americký se tak zabral do recalu, že hrozí užiti jej na presidentu i ex-presidentu stejnojmennou měrou.

Z Baltimoru do Washingtonu je sice jen pár kroků, ale ten, kdo se na tu cestu vydá z demokratické národní konvence, pozná, jak dlouhá a trnitá jest ta cesta.

Jak se zdá, rozdělí se o těch \$50,000, které dostal Clarence Darrow za hájení McNamaru, ještě hodné jiných advokátů, s nimiž pan Darrow nepočítal na začátku, když ten "job" bral.

Boháč miluje své děti zrovna tak jako chudák a nežádá hromadit zlato jen k vůli nim. Při tom zapomíná, že ani to největší jmění světa není stálým a možná, že vnuk takového millionáře zemře v chudobině. Kdyby bohatí lidé své snahy věnovali více tomu, aby byly odstraněny z naší společnosti příčiny, které chudobně tvoří, lépe by se postarali o budoucnost svých potomků.

Ti, kdož stojí na vrcholku moci a slávy, neměli by zapomínati, že se tam vyvíjejí pomoci lidu a po ramenech toho lidu, který trpělívě drží, nechtěje přivoditi žádné násilné převraty a kalamity. Ale když ti na vrcholku začínou dohlédnout na ty, na jejich ramenu stojí, nemůžeme se diviti, že i nejtrpělivějšímu lidu dojde trpělivost a pak — stačí jedno jedině otřesení mocných ramen a vše, co je nahoře — letí dolů.

Ze bývalý místopresident Fairbanks docela někde zamrzl, není nic divného, neb on byl vždycky jako kus rampouchu, ale, že náš Sunny Džim sdílí s ostatními místopresidenty stejný osud — to se nezdá býti v pořádku. Platt, Penrose, Depew, Aldrich a Spol. to dobře mysleli, když vnutili před 16ti lety Rooseveltovi místopresidentskou nominaci — jenže tenkrát ještě žádný nevěděl o Czolgošovi, který v rmb zobrazel plány "politických přátel" rough-ridersových.

Rusko nedovolí armádě spásy vstup do země. Rusko jaktěkživo nemělo v láce žádnou armádu kromě té, která nosí uniformu baťušky cara. A pak, armáda spásy má hlavně namířeno na "vodku" a to je přece základ vši carské despotické moci ve velké slovanské říši. Kdyby ruský lid z kofalky neblbnul, již dávno by měl jinou a lepší vládu a proto: ať již je voška! Pryč s armádou spásy a vůbec s každou spásou, která nečlá se sázárných ikonů a ořávných popů.

Kdo ve vám dává příležitost zadarmo, tam byste neměli litovati dvojnásobné změny. Dopíše si o majové řádky "Věstník" a přečtete se, jak se v něm na-

bízí česko-americké domácnosti. Bude vám posláno zdarma. — Potřebujete-li dobrá semena do zahrádky, předplatte si na "Venkov", a za \$1.10 dostanete 17 balíčků nejlepších druhů semene a mimo to na rok časopis, který jest jediným svého druhu v Americe. Nechejme, abyste věřili slepě tomu, co zde píšeme — jen vám radíme, abyste se přesvědčili sami.

"My chceme Kanadu a také si ji vezmeme," prohlásil kdysi Champ Clark a toto prohlášení by teď rád vymazal ze svého rekordu. Ze prý to tak nemyslel. Víme dobře, proč to řekl a co tím myslel: chtěl protivníkům reciprocity v Kanadě dáti zbraň, aby snadněji mohli smlouvu se S. S. porazit. Jenže, národ americký nemůže potřebovati na křesle president-ském člověka, u něhož účel posvěcuje prostředky. Když to Clark tak nemyslel, tak to neměl říkat. Kdo mu může nyní vůbec věřit, jestli opravdu myslí to co povídá?

V Omaze mluvil před několika týdny rozhlášený světový cestovatel Rogers, který mimo ukázování obrázků měl ještě jiné věci na starosti. Tak ve své přednášce o Japonsku prohlásil: za 24 hodiny po vypovězení války S. S. budou Japonci pány na Filipínách, za 3 dny obsadí Hawaj a za tři týdny zmocní se každého města na našem tichomolí. Vysadí zde na pacifické pobřeží jeden a půl millionů vojska dříve, než našich 50,000 vojáků dostane se za Sieru Nevadu. — A při tom měl ještě tu drzost několikrát opakovaně prohlásiti: já nejsem "džingo". Za chvíli pak prohlásil: Japonci jsou mravně spustlí, u nich nemá matka žádného morálního postavení, 92 procent hochů jest mravně zkažených a 92 procent matek to ví. Japonci nemají ve světě žádné víry, ani v záležitostech filnančních, ani obchodních a pro svou mravní spastlost nalézají se v rychlé degeneraci. — To je trochu silná medicína. A taší lidé, kteří nemají kredit a jsou degeneráti — taší prý napráskají za 24 hodin S. S. Jestli je toto druhé pravdou, pak je přímou urážkou mluvit o nich jako nebezpečí naší zemi. Nejsmutnějším při tom jest, že nějaké 4000 lidí mu applaudovalo — aniž by mysleli a prohlédli, jak nesmyslné a nedůstojné řeči slavný cestovatel zde blábolí. Když mluvil několik dní před tím o Indii, jakýsi Angličan v audienci na něj zavolal: "vy jste lhář!" Několik Japonců, kteří poslouchali jeho žvanění, mlčelo — a jen smutně se usmívali — pitomosti lidu, který dovolí, aby mu někdo něco podobného do očí epal a ještě mu za to, applaudují.

SOUDNÍ REFORMA.

Soudce zůstane zrovna tak chybující člověkem, jakým byl, než se stal soudcem. Nejednen z nich stal se vlivem peněz a korupce lotrem na stoleci soudcovském — na kterého by byl provaz malým trestem. Trusty, interes velkého kapitálu a ti, kteří musí se báti vůle lidu, našli poslední útočiště v soudních síních, kde mohou vlivem své moci a vlivem svého zlatá najíti oporu v páchání zla a nespravedlnosti. Nejednen soudce stal se boháčem za pár let svého soudcování a není tomu dávno, kdy byla uveřejněna jména některých, jich podobizny a pod tím suma, jakou dostali za své rozhodnutí a udání, kdy a která rozhodnutí to byla. Netvrdíme, že jest každý soudce takovým. Ale, jest-li jest jeden z tisíců, pak jest to postačitelým důkazem, že všeobecná možnost korupce soudů stává. To postačí! Ta doba již minula, kdy "fixovaly" se kauzury a konvence, kdy lobbyisté leznic a korporaci šeptali do ucha zástupcům lidu při hlasování o zákonech v legislativě a kdy nacházeli "zástupci lidu" pod talíři na banketech hališky a tiskovkami. — Iniciativa a referendum, o kterých jsme slyšeli starí politikáři a jim zaproclané časopisy hlásati, že jsou podvratnými a čirou anarchií učinily z větší části konce vlády peněz a korupci sborů zákonodárných. Velikámu interesu a profesionálním

politikářům zbylo dnes již jen jedno útočiště a to jsou — soudy. Tak jako malování strašáků a volání "anarchismus" nedovedlo zastaviti iniciativu, referendum a pravou lidovládu na její cestě — tak také nezastaví lid v zavedení soudní reformy a po případě i sesazení soudců, až nadejde k tomu zralá doba. V Oregonu mají sesazení soudců dávno a ještě žádného nesesadili, poněvadž toho nebylo třeba. Také se tam neodvážili vynášeti soudcové takové škandální a nespravedlivé rozsudky proti lidu jako leckdes jinde. Naši konservativci volají: nedotýkejte se ústavy, té bašty, na které zakladatel republiky založili její základy a existenci.

Starý strašák, který je nejen smyšlenkou, ale přímo urážkou lidu S. S. Zakladatel této republiky vytvořili ústavu pro poměry, v jakých oni žili. Oni nebyli žádnými proroky, aby věděli, jaké poměry budou za 200 let. Proto je urážkou lidu tvrzení, že nemá tolik schopnosti dnes vládnouti samu sobě, jako měli ti, kdož psali naši první ústavu. Kdyby mělo býti pravdou, co nám tvrdí naši ultramontánní politikáři, pak byl Abraham Lincoln anarchistou, poněvadž směl rukou strhli a v prach zašlapal to, co v původní ústavě naší dovolovalo státu v Washingtonu vycházeti všechna moc z lidu. Dnes — vychází všechna moc z dolarů — — — Proti tě se musí lid ohraditi, právě proto, aby mohl si zachovati lidovládu.

Obestřati politikáři, kteří se dostali na stolec soudcovský bez vůle lidu, (ba často přímo proti jeho vůli, jako někteří soudcové spolkoví) — gloriolou posvátnosti — a nedotknutelnosti — jest urážkou lidu a právě ono jest příčinou, že v naší zemi výstřední a podvratné živly nabývají v poslední době takého rozšíření. Právě jako v dobách Lincolnových byl americký lid svým interesem rozdělen na dvě části — sever a jih — tak v nynějším velkém zápase o rozšíření právomoci lidu, jest naše země rozdělena na dva díly: západ a východ. Na východě jest mnohem méně lidí neodvislých než na západě. Většina jich žije tam v područí velkému kapitálu, který až dosud dosáhl vždy, že východní lid, postrašený bubáký — a nebezpečím ztráty chleba — nechal se spráskat do řad, kde jej kapitál chtěl mít. Čím dále jdete na západ, tím více neodvislého lidu najdete, tím více demokratické rovnosti a tam lid zárlivě střeží svá práva a není ochotným prodati je za talíř šošovice.

Iniciativa a referendum slaví dnes po celé Americe triumf. Žene se jako lavina a ti, kdož se jí stavěli v cestu, nestáčí uskakovati stranou, aby nebyli strženi Spóržela a zasypala všechny ty strašáky a kostlivce, kterými strašili lid nepřátelé reformy. Lid náš vzal ústavu do ruky a začal tam škrtati a měniti vše, co jest dnes zastaralé a co se nám věsí jako železná koule na paty. Zpátečnickům, konservativcům a politikým bosům vstávají na hlavě vlasy a volají: "Anarchie —"

Tázeme se, kdo jest větším anarchistou, zda-li ten, kdo chce, aby lid měl právo svými hlasy rozhodovati ve všem a všude, co nejvyšší a svrchovaný pán, nebo o nen nejvyšší spolkový soudce, který do zákona protitrustovního, přijatého kongressem a prezidentem podepsaného, vešel slova: "reasonable doubt", která v zákoně nejsou — jen jími otevřel korporacím a trustům zadní dvířka, kudy by mohly zákonu uniknouti. Ústava, ta samá posvátná ústava, o níž se nám pravi, že jest dnes vyšší než naše vůle — naše přání — zakazuje soudům jakoukoli legislativní moc. Soudci nemají práva měniti na zákonech ani jedné jediné šárky. A tu přide takový posvátný, nedotknutelný nejvyšší soudce a do zákona slova sám o své újmě přidá. — Ke komu se může od jeho spustnosti, od jeho anarchie lid odvolati? Nikam! On nemůže ani soudce toho potrestati, poněvadž jest dosazen na doživotí — a to bez vůle lidu — snad proti vůli většiny. On jest největším pánem v zemi, větším než lid, kongress, president — i sama ústava. Každá reforma, mající za účel

rozšíření moci lidu, setkává se vždy s odporem mocných. Lid si ji musí politickou revolucí vybojovat. A to jde těžko. Politická kampaň stojí velké peníze. Kdo je má, může si za ně získat ty, kteří dovedou a mohou tvořiti veřejné mínění, kdežto zastanci lidu, kteří jeho zájmy hájí, nemohou vésti kampaň nákladnou, jim z toho nevzejde žádný materiální prospěch a žádný jim nenahradí škody a výlohy, jakých utrpěli za to, že se postavili na stranu lidu. Proto je boj o každou reformu zdoluhavý. Ale, přece jen ve svých výsledcích jistý. Jde to zvolna, než k cíli se přece jednou dojde. Na štěstí máme dnes v této zemi dosti championů lidu, kteří jsou finančně nezávislí a zasvětili život svůj boji za jeho práva. Oni začínou zvolna na temeni ledovce váletí sněhovou kouli, která sice hned na poprvé nepadne až dolů, ale zarazí se někde o úskalí. Oni jdou zpět a začínou znovu až — až konečně — tato malá sněhová koule promění se v mocnou lavinu a žádná moc na světě ji více nezastaví. Jedna taková lavina žene se dnes od západu k východu — Iniciativa a referendum. Za ní na vršku starého ledovce začíná se váletí nová. Lavina nutně soudní reformy. Ona naráží na velké skalisko politických machinací v Chicagu a Baltimore — — — Možná, že se o ně rozbije a zarazí — Jestli ale bude dosti silnou a velkou, aby skalisko to rozdrtila a strhla s sebou, žádná moc na světě ji více nezastaví — a dne 5. listopadu t. r. bude moci americký lid pohroziti soudnímu despotismu v tvář svých despotů: "Zde já jsem páne!"

POHREB POSLEDNÍCH OBĚTÍ MAINU NA NÁRODNÍM HRBITOVĚ ARLINGTONSKÉM.

Poslední jednání dramatu, který začal před 14 lety v přístavě havanském výbuchem a zničením naší válečné lodi Maine, obřad byl minulého měsíce na vysokém moři golfu mexického, kam byl zatážen vrak nešťastné lodi a slavně pohřben v hlubinách moře. Kostry námořníků nalezené ve vraku byly vyňaty, slavnostně neseny ulicemi města Havany, kde shromáždil se lid a úředníci ze všech konců republiky Kubánské a pak byly převezeny do jich rodné země. Pochovány byly na národním hřbitově arlingtonském v Washingtonu, s velkou vojenskou a civilní pompou Deset tisíc lidí stálo v řadě a bouři kolem otevřeného hrobu na hřbitově, kam byly složeny kosti posledních obětí Maine a kde president a kongress za posvátného ticha s obnaženými hlavami naslouchali temnému dunění hruď na rakve našich hrdin, kteří sice nezahynuli ve věřvé bitvy, ale zhylnuli přece jen pro vlast, co její věrní sluhové na místě své povinnosti. Rakve byly vezeny na lafetách děl zahalené prapory, jak naše hořejší výrobceci ukazují. Páter John P. Chadwick, kaplan na lodi Maine, který náhodou unikl osudné smrti, provedl pohřební ceremonie nad pozůstatky jeho hochů, kterým za živa byl duchovalm nádeem. Dolejší výrobceci ukazují vykopané hroby, připravené přijmouti pozůstatky nešťastných námořníků, kteří dnes spáji po boku našich soudruhů, jejich těla byla po výbuchu potápěči z vraku potopené lodi vynesena a již dříve na arlingtonském hřbitově pochována. Stará kotva lodi Maine a jednoduchý nápis hlásá světu, že zde skončila jedna z historických událostí, která hrála tak důležitou úlohu v dějinách naší země a perly Antil, a která konečně po mnohém křevořplosti a občtech přivedla k vítězství vše svobody a uskutečnila: "Cuba Libre"

SOCHA JANA AMOSE KOMENSKÉHO V AMERICE.

Čtvrtý sjezd Klubů Komenských, obřadovaný v Milligan, Nebr., usnesl se postaviti sochu Jana Amose Komenského na universitním Campu v Lincoln, Nebr., a zabývati k cíli tomu sbírky. Jestli jest v našich dějinách nějaký muž, jehož socha může býti Američany plně pochopena, pak jest to Komenský, který nepatří jenom nám, ale celému světu. — Cizonarodovci mohou pochopiti význam některých našich velikánů národních, můžeme je s nimi seznámiti, ale nikdy nedovedou význam jich pro nás vyčítiti. Jestli etí a obdivují Husa, pak činí tak pouze se stanoviska náboženského. Tam to končí. Jsou to jedině protestanté a lidé nekatolíčtí, kteří jeho význam chápou, význam pro náboženskou reformu, ale nikdy nepochopí a docela již nevyčítí význam Husa pro nás, co Čechy. S Havlíčkem je to ještě horší. Opravdu vzdělaní Američané, kteří se o náš národ zajímají, mohou pochopiti, kdo Havlíček byl — ale čím jest nám co Čechům, to nevyčítí žádný jiné srdce, než srdce české. Naproti tomu Komenský jest kosmopolitním, jeho díla patří a prospívají všem národům a proto jest ode všech chápán. Rok od roku, čím větší váhu národově kladou ve výchovu dětí, tím více uznávají a chápou význam Komenského a proto jest jeho socha v Americe místnější než socha kteréz nezastaví — a dne 5. listopadu t. r. bude moci americký lid pohroziti soudnímu despotismu v tvář svých despotů: "Zde já jsem páne!"

graduantů a nelze od nich očekávati, že by stačily samy bez pomoci veřejnosti na tento podnik, ač nehodlají stavěti žádné velkolepé nádherné dílo, nýbrž jen jednoduchou sochu, jak bylo navrhováno, kopii té, kterou postavil Komenskému občané Kunwaldští na pomezí českém, kde Komenský, odcházaje do vyhnanství naposled se loučil se svou vlastí. Taková socha dá se poříditi nákladem asi \$1,500. Bylo by smutným vysvědčením pro nás, aby tento obnos nebyl sebrán během krátké doby. Uznáváme, že je toho sbírání a pomníkování mezi námi až už dost, a že se všech stran se appelleje na vlastenecké kapsy našeho lidu — ale jestli vůbec máme něčoho, jehož zásluhu jsou hodny pomníku, jehož pomník pak může hlásati slávu českého jména, jest to Komenský.

Universita státu Nebrasky, která první v Americe zařídila stoličič českého jazyka na své fakultě, kde máme snad nejvíce českých studujících, jest jistě tím nejpříhodnějším místem pro sochu Komenského. Jest si přáti, aby podnik nebyl velikými protinávrhy a jinými plány kažen — ale naše časopisy, vzdělávací spolky a česko-americká veřejnost vůbec podala bez odkladu pomocné ruky mladé naší generaci a to v takové míře, aby přístím rokem odhalena byla socha Komenského na Campu University nebrasské, socha zbudovaná našim, zde v Americe rozeným dorostem.

Laskavě přispěvký budtež zasílány na "Orgán Komenský", State University, Lincoln, Nebr., nebo na předsedu organizace pod addressou: Karel Šmrha, Milligan, Nebraska. Doufáme, že naše české listy neodpeřou Klubům Komenských své pomoci.

Magická síla a moc.

Mnohý z našich milých čtenářů pozbyl již mnohdy naděje — ale nepatrná věc někdy obrátí všechno ve štěstí. A tak je to v celém našem životě. Mnohý je nemocen, léčí se všelijak, ale ono to nepomáhá, protože nemá pravý lék. Kofen všech nemocí je ve zkažené krvi. Kdo má dobrý žaludek, má i zdravou krev a je celý zdrav. Nejučinnějším lékem pro žaludek, pro trávení a pro zdravou krev je světoznámá bylinná léčivá směs "Alpa" ze Staré Vlasti, která pomohla již tisícům trpících. Zkuste ji i Vy, neváhejte a nenechte se zbytečně trápití nemocí. Balíček bylinné léčivé směsi "Alpy" stojí jenom 50c, velký \$1.00 — poštou vyplacene až do domu s českým návodem. "Alpu" objednávejte český na adresu The "Orion", Box 597, Omaha, Nebr., a napište, že jste četl toto v Pokroku. Píšte ihned, dokud není pozdě. Toto mluví: První zásilku "Alpy" jsem dostal a posílám \$1.00 na novou. Věřím Vašim bylinám, protože vím, že mnohé mají přímo magickou sílu a moc léčivou. Taylor, Tex., 22. února 1912 — Frant. Gajdošák.

UPOZORNĚNÍ.

Poptávky a závazky na sokolskou výpravu docházejí firmu Brodský & Sovák ze všech konců Soustáří a to v značném počtu. Proto upozorňujeme krajany, aby se přihlásili co nejdříve a zabezpečili si dobrá místa na lodi, neboť očekáváme, že loď bude přeplněna, a ti, kteří se opozdí, musí pak vzít za vděk, co zbudě. Zašlete své cestovní zádatky na rezervovaná místa na adresu: Jos. Míka, c. of Burlington Station, Omaha, Nebr.

PRÍMORSKÝ TEXAS.

Mám v prodeji tisíce akrů krásných zářivých a vzdělaných farem, lesů a surových prvijních posemků ve středním a přímorském Texasu za mírné ceny a na lehké splátky. Píšte si o český posemkový popis Texasu a o seznam a ceny posemků, které pošlu zdarma na požádání. Píšte na: JOS. DĚDEK, Rosenberg, Tex.

Velký výběr

Velký výběr a nejlepší sortimenty posměků, jakéh i farom v Minnesotě, Wisconsinu, Michiganu a Kanadě. V největší vzdálenosti od velkých měst St. Paul a Minneapolis. Dlouhý dobřý služník ku koupí dobřé a lacné pá ty. Píšte na: F. B. MATLACEK, český posemkový jedinec, 370 Robert Str., St. Paul, Minnesota. 47 amc